Mr. SPEAKER.—Before I permit that question to be put, is the Hon'ble Member sure of it personally?

Sri H. D. DEVE GOWDA .- Yes, Sir.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ಪಾಮಿ.—ಈಗ ಅಲ್ಲಿ 2 ಫಿಲ್ವರುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅವು ಸ್ಟಲ್ಪ ಲೀಕಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲ ಹೊಳೇನರನೀಪುರದ ಪೌರಸಭೆಯವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಲೀಕೇಜನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೇ ಸ್ಟ್ರೇಜಿನ ಕೆಲಸ—ಎಂದರೆ Improvement of Water Supply ಕೆಲಸವನ್ನು ಈಗ ಮುಂದು ವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅನ್ ಫಿಲ್ವರ್ಡ್ಡ್ ನೀರನ್ನು ನರಬರಾಯಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು

ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗಾಗಲಲ್ಲವೇ?

(No answer)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ವಪ್ಪ. ಈಗ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ನದಸ್ಯರಿಗೂ —ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಿಗೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಪ್ಪು ಸಾಮರನ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನ ಕೂಲಂಕಪವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಲು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಆ ನಮಿತಿಯವರು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಎ೯ಕ್ಟೆ ಶ್ರಿರ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರವನ್ನು ತರಿಸುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಸ ಲಾಗುತ್ತದೆಯ ?......

Mr. SPEAKER .- I will seriously consider it.

(Laughter.)

Sri K. P. REVANNA SIDDAPPA .- Thank you very much, Sir.

(Laughter.)

## Establishment of an Aluminium Factory near Gokarn in North Kanara District.

\*Q-588. Sri S. P. PHAYADE (Ankola) .-

Will the Government be pleased to state :--

(a) whether it is not a fact that the Government had decided to establish an Aluminium Factory near Gokarn in North Kanara District;

(b) whether they intend changing the site of the Factory to any

other locality;

(c) if so, the reason for the same?

A.—Sri B. D. JATTI (Minister for Finance) [on behalf of Sri K. Mallappa (Minister for Industries and Commerce)].—

(a) No.

(b) Does not arise in view of reply to clause (a).

c) Do do

Smt. VASANTALATA V. MIRJANKAR.—Is it not a fact that the Chief Minister while addressing the State Development Council stated that the aluminium factory could be started in North Kanara District?

1-30 P.M

Mr. SPEAKER.—I think the matter has been explained in the course of the debate on Industries Demand by the Minister for Industries. He

5th April 1963 2427

stated that the person to whom the licence has been given is hesitant, he has not chosen a place and taken no steps.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—We are going to get an aluminium

plant but we do not know where it is going to be located.

Sri B. D. JATTI.—I will answer it. Mr. Moraji Vaidya had applied and got a licence. The period of his licence would be over by May. If he fails to comply with the terms of his licence, the Government of Mysore has applied for a new licence for the factory in their favour-Afterwards the question of location of the factory would be decided.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.-Is it not a fact that it was originally

proposed to be located at Mangalore.

Mr. SPEAKER. - How do you say 'originally'. What about the

earlier 'originally'?

Sri B. D. JATTI.—The possible sites recommended were Gokarn and Mangalore. We have not yet finalised anything.

Eri SANJEEVANATH Alkala.—Will the Government consider as the most suitable place for this factory?

Mr. SPEAKER.—It is too early. Nothing definite is there.

- Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—May I ask whether before applying for a licence, the Government or the private party had not made a survey of the location and if such a survey was made, what is the result?
- Sri B. D. JATTI.—The representatives of Mr. Vaidya, namely, M/s Reynolds, conducted an aerial survey and their intention was to start the factory either at Mangalore or at Gokarn.
- Sri B. P. KADAM. Is it a fact that the then Chief Minister, Sri B. D. Jatti, during the course of his visit to Gokarn, has emphatically stated that this aluminium factory will be started at Gokarn?

Sri B. D. JATTI.—At that time the opinion of Reynolds was that

Gokarn was the best place for this factory.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Is it not a fact that the Industries Minister had stated that Mangalore will be the best place for the factory?

Sri B. D. JATTI.—At the time of finalisation, the opinion of the Hon'ble Member will also be taken into account.

Sri B. P. KADAM .- If it was decided to have the factory at

Gokarn, what is the need to change it now?

Sri B. D. JATTI.—It was not a decision. It was the intention of the then party. That party may not now collaborate with Mr. Vaidya. What is going to happen after May, nobody can visualise.

Sri S. SIVAPPA.—Is it possible for the Government to take up the

project by itself?

Mr. SPEAKER. That has been answered. The Government has applied for a licence.

Sri B. D. JATTI.-While applying for a licence, we are not

mentioning the places where the factory would be started.

Sri S. SIVAPPA.—Is it a fact that without definite data and without definite date, Government is seeking to start a factory and applied for a licence? Why are they so vague?

317

- Sri B. D. JATTI.—The intention of the Government is to start the aluminium factory, after May.
- ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ. \_ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಖಾನಗಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ನಾರ್ವ ಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಸ್ಪಾಮಿ ?
- Sri B. D. JATTI.—As far as the Mysore Government is concerned, it is beyond its capacity. If the Government of India is interested, it is possible.
- ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ಪ.—ಸ್ಥಳಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಗೊಂದಲವೆದ್ದಿದೆ. ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯೆಂ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕಾದ ವಾಸ್ತವವಾದ ಅನುಕೂಲಗಳು ಪ್ರತಿಕೂಲಗಳು ಯಾವುವು ಇರಬೇಕು, ಸ್ಯಾಮಿ ?
- ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ. ಸಾಕಷ್ಟು ಬಾಕ್ಸೈಟ್ ನಿಕ್ಕಬೇಕು, ನಾಕಷ್ಟು ವಿ**ದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಡಮೆ** ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಕಬೇಕು.
- Sri K. LAKKAPPA.—Is it the policy of the Government that location of the factory should keep on changing with the change of Chief Ministers and Ministers?
- Mr. SPEAKER.—It is not a Government factory. Some private party is undertaking it.
  - Sri K. LAKKAPPA.-The Minister in-charge had given an assurance.
- Sri ANGADI CHANNABASAPPA.—Is it necessary for the Government also to apply for a licence?
- Sri B. D. JATTI.—Whether it be the Government or a private party, they will have to apply for a licence.
- Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—The Minister was pleased to say that it was beyond the capacity of this Government to undertake this factory. Have they considered the question of associating some collaborator, local or foreign?
- Sri B. D. JATTI.—The question asked was if it was possible for the factory to be in the public sector. I said it is beyond the capacity of this Government to start the factory, even with the collaboration of others.
  - Sri V. M. DEO.—What is the total capital required for this project? Sri B. D. JATTI.--Roughly 100 crores.
- ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗ್ಡ.—ಇಂಥ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡು ವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮಾಡು ತ್ಯಾರೆಯೇ, ಸ್ವಾಮಿ :
- Sri B. D. JATTI.—The State Government will have to give particulars and make recommendations. After considering the recommendations of the State Government, the Central Licensing Committee will decide the matter.
- Sri SANJEEVANATH AIKALA. In view of the availability of bauxite in Mangalore and Mangalore having a port and railway communications shortly, will the State Government recommend to the Central Government to have this factory in Mangalore.
  - Mr. SPEAKER.—These are all hypothetical questions.
  - Sri C. J. MUCKANNAPPA.—He is interested in Mangalore.
  - Mr SPEAKER.—That does not make it relevant.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ....ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಕೇಂಧ್ರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬ.ಡಿ. ಜತ್ತಿ...ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾವೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಮೇಲೆ ಮೊರಾರ್ಜಿ ವೈಧ್ಯ ಅವರು ಯಾರ ನಂಗಡ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೋ ಅವರ ಕೂಡ collaborate ಮಾಡಿ ಅಥವಾ French collaborators ಕೂಡ collaboration ಮಾಡಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾಲೆನ್ನ.— ಕಳೆದ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ

ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯೂ ಆಗದ ಕಾರಣ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸರ್ಕಾರ . . . .

Mr. SPEAKER.—It is not relevant to this question.

ಶ್ರೀ ಟ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡ.—ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಚ್ಚಾಮಾಲು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, labour potentiality ಇದೆ. ವಿದ್ಯು ಚೈಕ್ತಿಇದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

್ತಿ ಕ್ರೀ ಬ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಇದರೊಳಗೆ ನರ್ವೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ಎರಡು. ಒಂದು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಎರಡನೆಯದು ಕಚ್ಚಾ ಪದಾರ್ಥವಾದ ಬಾಕ್ಸ್ಮಾಟ್. ಇವೆರಡರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನರ್ವೆ ರಿಪೋರ್ಟು

ಇದೆ, ನಮ್ಮ investigation ನಹ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಅಪಾರ. ಸುಮಾರು 100 ಕೋಟ ರೂಪಾಯ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಯಾವ private agency ಯುಂದಲೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಖ್ಯೆರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಚಿತವಾಗಿ ಈ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ನಾವೇ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ ....ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಕಾಣು ಪುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಸ್ವಾರಿನಲ್ಲ Reynolds are world suppliers of aluminium.

ಆವರಿಗೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ ಈ ಫಾರಿನ್ ಕಂಪನಿಗೆ ಸರಕಾರವನ್ನು ಮಾರಿಬಿಡುತ್ತೀರಾ ? Sri B. D. JATTI.—Sir, the Hon'ble Member does not know the

Sri B. D. JATTI.—Sir, the Hon'ble Member does not know the policy of the Government of India. If any foreigner comes here, his share will be less then 50 per cent, and so, there is no question of selling away.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.--ನರಕಾರ ಈ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿ ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯು ಎಪ್ಟನೇ ಸ್ಟೇಜಿನಿಂದ ಈ

ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆಂದು ವಿದ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ?

Sri B. D. JATTI.—Even if the Government of Mysore gets the license in the month of May, at least two years are necessary to instal the factory and within that period it is possible to have about 4 to 5 units in Sharavathi.

## Extending of Financial Assistance to the Political Sufferers in the State.

\*Q.-600. Smt. SIDDAMMA MAILAR (Byadgi).\_\_

Will the Government be pleased:\_\_\_

(a) whether Government are extending any financial asistance to the political sufferers in the State;

(b) whether Government has got any list of political sufferers who had actually suffered during the indpendence struggle;